

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 de Adeunda hereditate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

fieri inuentarium, cum & sumibus hereditariis fiat non suis, *ca. vniuersi in 2. de testib. in 6. l. postquam l. i. C. de pact. cum simi.* Et sic repellitur eius malitia, per exceptionem receptam tua non interest. Sed nec iure naturae aequum est, ut is veli locupletari cum alterius, nempe creditorum, iactura, *l. nam hoc natura, de cond. ind. P. iure naturae, de reg. iur. P.* Eius autem voluntatis esse praesumitur, qui non patitur dominos & creditores, rebus suis prospicere, *in xxi. a. ad forte mibi gladium, de praesum. §. Proinde in Gallia, in locis quae consuetudine reguntur, beneficium inuentarii conceditur per principem, codicillis ea de re impetratis ab officinis aequitatis, seu a cancellariis, Pap. lib. 2. r. h. ap. are. sit. 10. art. 1. quibus id permittitur, dummodo cautiones interponantur. Cautiones porro, quae praestantur ab huiusmodi hereditibus literas impetrantibus, sunt duae, una iuratoria, de fructibus & mobilibus in hereditate inuentis, non etiam de immobilibus: altera fidei iussoria, de faciendis sumibus funeris, & soluendis debitis, v. q. ad valorem praedictorum mobilium, & ita iudicatum, *idem ubi proximo.* Ceterum, quae sint rationes temporis concessi inuentario faciendi, possunt accipia rationibus iuris deliberari.*

De aequa hereditate. Cap. 4.

Lib. 29. Tit. 2. Lib. 6. C. tit. 30.

- 1 Adire hereditatem quid est.
- 2 Aditio & repudiatio, extraneorum immixtio, & absentio suorum.
- 3 Aditio vel immixtio duplex, expressa & tacita.
- 4 Aditio de qua ve fieri dicitur, nempe de hereditate.
- 5 Aditio hereditatis pro parte fieri non potest, nec pro parte repudiatio.
- 6 Adire hereditatem qui possunt. §. 7.
- 7 Seruus non potest, nisi iussu domini adire hereditatem.
- 8 Per procuratorem an quaeratur successio.
- 9 Mutus & surdus pro herede se gerere possunt.
- 10 Cuius interdictum bonis, quando & quomodo adit hereditatem.
- 11 Aditio nomine infantis & collegii heredum per quos fiat.
- 12 Monaco delata hereditas per quem aditur.
- 13 Aditio hereditatis verbo, & non quomodo fiat.
- 14 Adire hereditatem grauius, de restituenda cogitur.
- 15 Aditio & sine & coram iudice fieri potest.
- 16 Aditio hereditatem plurimum succedentium ordo. §. 18.
- 17 Aditio facultas quando tempore praescribitur.
- 18 Adire volens, cuius status esse debet.

1 In additione, prima causa est consideranda, an aequa sit hereditas, & hoc tractauimus iam in 1. 2. & 3. cc. superioribus. Videamus igitur quid sit aditio, & de reliquis. Adire hereditatem, inquit Azo in *summa, tit. de iure delib. C. nihil aliud est, quam velle eam habere, animo scilicet & facto, ire ad hereditatem, suscipere, & agnoscere, ve tanquam suam.* Aditio, quia diuersam quid constituitur ab eunte ad illam, proprie extraneorum esse dicitur, qui apud eundem hereditatem (sic enim apud pro adifici dictum refert antiquis Sextus Pompeius Festus) venit in bona quae nullo modo possidebat antea: quemadmodum cum non acceptam delatam, repudiare dicitur. Qui autem sui sunt, non adire, sed se immiscere hereditate, vel pro repudiatione, abstinere se ab eadem dicuntur, §. extraneos, de her. qual. & differ. nota. in rubr. de acquir. her. P. quia viuentis patre qui erant in eius potestate filii, quasi domini erant, *in suis, de lib. & posthum.*

2 Duplex est aditio vel immixtio, expressa & tacita, §. in extran. de her. qual. & diff. Expressa est, quae verbis aperte declaratur, cum facta, dicente herede, se adire vel adiuisse hereditatem: veluti, quando grauius est de restituenda hereditate, cogitur eam adire a fideicommissario substituto, *l. nam quod, l. 4. §. qui compulsi, & l. cogi, l. 6. §. generaliter, ad S. mans. conf. Trebellian. P. in l. quando, l. 68. de acquir. hered. P. idem si sponte adiuisset, *ut l. eum qui, l. 1. §. in eod. Tacita aditio, quando heres ea gerit, quae non solent geri nisi ab hereditibus, nulla protestatione contraria preueniente: sic enim dicitur, se gerere pro herede re ipsa, *pro herede, 20. §. l. gerit, eo. tacita voluntate, cuius testamentum in contrarium nullum fuit editum. Maxime hoc in suis hereditibus verum erat, qui iure ciuili heredes fiebant, qui ingerendo se, ipso iure immiscere sese videbantur, nisi mente diuersum protestarentur manifesto. In extraneis non vtiq. obseruatum olim. Nam filii emancipati, bonorum possessionem petere debebant: & si gererent aliqua hereditatis, ante-***

quam decretalem bonorum possessionem a praetore ac cepissent non dicebantur pro herede gerere, *l. l. puberem, l. sum heredes, C. de iure delib. nec iure Codicis, antequam a iudice loco praetoris impetrassent, l. fin. §. penult. C. qui admitt. ad bon. possess. possint.* In Gallia tamen aequale ius omnibus hereditibus constituitur, ut ingerendo se, videatur se pro herede gerere: quia mortuus testator ut sui domini etiam extranei fiunt, si velint, & mortuus salis viciunt. Vnde gestio pro immixtione habetur. Pro herede quippe dicitur gerere, qui tanquam dominus hereditatis facit: antiqui enim heredes dominos dicebant, §. penult. de hered. qual. & diff. d. l. pro herede, 20. §. l. gerit, 87. de acquir. hered. R. Et tamen opinor distingui ea quae geruntur, an gerantur alio animo quam hereditatis agnoscenda: quod constat declaratione, *l. Antistius Laeio, 62. eo. P. & protestatione.* Aut si declaratio nulla fiat antea, colligendum est ex gestis: an gesta sint eius naturae, quae fieri possunt ab alio quam ab herede: an vero non soleant nec possint fieri ab alio, quam ab herede, *d. l. pro herede, an ab vtriusq. fieri possint.* Nam quae ab aliis quam iure heredis fieri possunt omnino, certe illa non habent immixtionem: veluti, si quis non quasi heres, sed quasi filius patroni, egens a liberto patris velit alii, proculdubio hoc extra causam est se immiscendi bonis, *Pau. in l. si quis non, 79. de acquir. her. P. Item si rem hereditariam, vt rem alienam penes se habeat nesciens hereditaria, l. cum bonis, 86. eod. Si furripuit rem hereditariam, l. si quis extraneus, eod. Si tanquam inquilinus vel vt custos, vel alia de causa quam vt heres, in domo habitauerit paterna, *l. 1. de repud. her. C. Si possideat rem vt emtor ab hereditibus paternis, l. 2. eod. si tanquam socius viuentis patris, l. si pupillus, 42. §. si in societate, de acq. her. P. Si quis vero getat ea, quae non sunt, nisi ab herede, pro herede se gessisse videtur: vt in institutus cum filio, instituit filium adire, *l. si ego, l. si seruus, l. si ex sua, eo. Si heres, etiam non hereditaria, quasi hereditaria vltus sit, l. si quis extraneus, 21. §. l. gerit, l. cum bonis, eo. quia animus ibi inspicitur, vt voluerit esse heres, l. si auia, 6. C. de iure delib. Si aliquid accipiat ex voluntate defuncti heredi debitum, vt pecuniam quam dare iubentur statuliberti, *d. l. pro herede, 20. §. Papinianus scribit, de acquir. hered. P. Si seruos hereditarios manumiserit, l. si pupillus, 42. §. si. l. Pamponius, 85. §. fin. eo. l. 1. C. de iure delib. sic de finibus. Quod si gerat negotium heres, quod ab herede, & ab alio ad conseruationem hereditatis, vel ob pietatem geri potest, si heres gerat sine protestatione, pro herede gessisse videtur: si protestetur, non vtiq. *d. l. pro herede, l. 2. C. de iure delib. vt puta, si filius patrem sepeliuit, si iusta ei fecit, si seruos hereditarios paui, aut iumenta hereditaria, si ea distraxit, si fundos aut aedes locauit, vel fulsit, vel quid aliud fecit, vt saluae res essent.*****

3 Aditio fieri dicitur de hereditate, ideo eius qui viuit bona, hoc nomine adiri vel repudiari nequeunt: quia viuentis hereditas non est, sed mortui, *l. 1. de her. vel act. vend. l. 1. pro hered. P. l. opinione, C. eod. l. hereditas, de reg. iur. l. nihil aliud, de verb. sign. P. & qui hereditatem adiuit viuentis, nihil egit, *l. qui superstitis, 93. de acq. her. P. Quin si putet testatorem, vel eum de cuius hereditate agitur aequa, viuere, non potest adire, l. si quis heres, 13. §. si quis, l. heres institutus, 23. eod. l. si quidem, C. soluto matrimon. l. necne, Cod. de captiu.**

4 Rursus postquam hereditas delata est, eius pars adiri non potest, & altera omitti: sed aditio de tota facienda est, *l. 1. §. 2. l. si quis, 35. §. l. duo sunt, heredes, 38. de acquir. hered. Atque filius, beres institutus, hereditatem non potest repudiare retenta legitima, Pau. Castren. in l. heres instituta, C. de imp. facit. l. cum hereditate, 55. de acquir. hered. quia legitima filii cum est vnica cum reliquo patrimonio patris, non consideratur separatim & diuisim a reliquis bonis. Ita filius abstinendo se bonis patris, immiscere se non potest legitima, aut petere eam: vt etiam notat Cynus in l. heres instituta, Cod. de impuber. Nec abstinendo potest legitimam separare, vt notant interpretes post Bartholom. Chassanæus, ad §. 12. ad verb. ne retourne point, versicul. secundo respondeo, in consuetud. Burgund. Ita ius aditionis indiuisibile, & qui institutus est ex alio, qui se gerit in aliqua parte pro herede, totam agnoscere videtur, *l. si ex alio, 10. l. si solus, 79. l. ex semisse, 73. eodem, facit l. 4. de omni a. gro de ser. libro 11. Cod. de testamento, C. de impub. l. quidam elogio, 20. de iure delib. C.**

5 A quibus porro adiri debeat hereditas, planum est, ab illis posse, qui heredes institui possunt, vel capaces sunt successionis, vel per se, vel per alium quaerendae: Atque regula

Generalis est, vt qui possit in aliis dici idoneus vt se obliget, possit per se adire: qui vero non possit, & ei inhibeat aditio per se. Idcircoq; nec pupillus, nec reliqui a contractibus reiecti, adire possunt, *l. more nostra ciuitatis, de acquir. vel amit. hered. P.*

7 ¶ Fuit tamen olim ius ciuium Romanorum, vt soli testamento ciuis Romani hereditatem capere possent. Nec villas peregrinus huius hereditatem adire poterat. Quod Cicero docet, oratione pro Archia Postata, dum probat Archiam se pro ciue gessisse, quod sepe adiiisset hereditates ciuium Romanorum. Et pro Cecinna, Ebutius Cecinna aduersarius dicitur negare herede posse esse Celsennae Cecinnam, quod ciuitas adempta esset Vولاتeranis a L. Sylla: & ideo ciuis non esset. In Topicis quoque, inter iura ciuitatis, ponit nexa & hereditates.

8 ¶ Homo tamen liber per se iure ciuili, non seruus, nisi domini solus non fructuarii iustus, adire hereditatem potest, *l. si quis bona, 25. §. iustitiam, & l. aditio, 45. eo. §. i. per quas per. nob. acquir. §. alienus, de her. ed. insti. apud Iustm.* Domino iustus eius tamen querit hoc modo, vt bonorum possessione etiam intelligimus, *l. seruus, 7. de bonor. poss. P. l. seruo, ad Trebell. P.* quam per nos ipsos & per alios nobis subditos, iusta nostro acquirere possumus, *l. 3. §. acquirere, de bon. poss. P. l. placet, 78. de acq. her. P.*

9 ¶ Per tamen procuratorem autem, sicut in bonorum possessione, non possumus adire: & in hoc differt hereditas a bonorum possessione, quod tractatur in l. per procuratorem, 89. & ibi gl. i. & l. Pomponius, 87. de acq. hered. in P. Ita Vlp. d. l. si quis, 25. & l. qui putat, 73. §. qui bona fide, de acq. her. Si quis mihi bona fide seruus, seruus alienus, iussa meo aduando nihil promouebit, nec acquirere mihi, nec potest. Mutus, surdus, gerendo se pro herede, obligatur, *l. mutum, 5. eo. §. fin. de her. qual. & diff. l. i. §. mutus, de her. inst. P. ¶ Potest*

10 & eorum nomine & a furioso curatore adiri, vt cauum in l. fin. de

11 bon. poss. inf. furio. ¶ Item tamen cui lege bonis interdictum est, posse adire hereditatem constat, *d. l. mutum §. si. videlicet eo modo, quo se obligare potest, nempe cum auctoritate curatoris, l. cum quidam, de adm. iur. C. l. is cui, de verb. obl. dummodo ei ob prodigalitatem bonis sit interdictum, non etiam si ob crimen, vt in l. Manichaeus, de heret. C. l. pen. ad l. l. maiest. Pupillus quoque cum auctoritate tutoris, solus non potest, *l. potuit, 5. C. de iure deli. l. more, l. 8. & l. pupillus, 9. l. pupillum etiam, 49. l. si per epistolam, 50. de acq. her. P. l. bonorum, 7. qui adm. ad bon. poss. poss. C. Adit. & nomine infantis heredis, pater hereditatem, *l. si infans, de iur. del. C. vel alius, l. infans, 3. qui adm. ad bon. poss. poss. lib. 6. C. tit. 9. ¶ Sed tamen & syndicus***

12 seu actor mancipum, curiarum, collegiorum, corporum; eorum nomine adire hereditatem potest, *l. 3. §. a municipibus, de bon. poss. P. l. i. §. quibus, l. nulli, & l. ciuitatis, quod cuiusq; vniuers. nom. P. facit*

13 Lomni ius, C. de her. decur. l. un. de liber. municipi. P. ¶ Monacho tamen vero instituto, vel vocato ad hereditatem, hereditas immediate deferretur monasterio, absque ministerio aut factio monachi heredis instituti, & sine eius additione, vt aiunt in noc. Pan. & Io. Andri. in c. in presentia, de proba. Et iure ipso censetur ei acquiri, cuius monasterium est monachus, *l. si. C. de sac. eccles. & abbas, vel monasterium per syndicum seu oconomum, huius hereditatem pertractant, c. un. de synd. ap. Greg.* Videtur enim monachus propriam voluntatem curasse, & in monasterium, non dicatis, *l. 2. q. 1. c. si religiosi, de elec. in 6. eam & se, & sua transulisse, Auth. ingressi, de sac. eccles. C. Disputat autem copiose Gui. Bened. ad c. Raynuitus, ad ver. si absque liberis, 2. in vulgari substitutione, nu. 80. & seq. An instituto herede monacho, & substituto alio vulgariter, nolente adire monacho, praefertur monasterium: in additione & iure substitutione, vt apud eum videre licet. ¶ Aditio tamen ex animi parte declaratur & cognoscitur, & ita fieri dicitur, si quis sine actu vel reali prehensione, dicat se velle esse heredem, *l. cum heredes, de acq. poss. P. l. si forori, C. de iure delib. l. apud Aus. diuus, de opti. leg. P. l. iam dicitur, de her. inst. de presenti, pure & sine conditione, & sponte & sine clausula actus suspensiuat: veluti si dicat, adeo, agnosco, volo heres esse, non etiam si dicat, volo adire, heres ero, l. serui electione, §. 1. de leg. 1. Quia inter actus legitimos, qui non recipiant olem aut conditionem, annumeratur aditio a Papiniano, *l. actus legitimi, 78. de reg. iur. P.* Sic verba enunciativa, relatiua ad actum, additionem indicant animo factam: vt si dicat, do tibi centum aureos, quia heres sum Titii, *l. emor, in si. de rei vind. P. l. 1. de coll.* Sic etiam scripto hoc declarauerit, dicens, Titii heres tibi scribo, vel si subscribat taquam heres, *l. gerit, l. pro herede quis, §. 1. l. Pantonius, l. si quis extraneus, §. 1. de acq. her.* Scriptura enim probat voluntatem, & est imago mentis, si consensus ei accedat. Vnde mutus scriptura se gerere potest pro herede, si literas norit: vt etiam nutu scripturam comproba-**

re potest, *facit l. nutu, de leg. 3.* Et si literas nesciat, etiam nutu solo potest adire, praesentibus & explicantibus signa mudi, proximis, vel familiaribus, qui norunt signorum mudi consuetudinem, citant l. octauus gradus, 9. cum gl. vnd. cog. P. l. de iustela, C. de in iure rest. min. vide Bar. in l. mutum, de acq. her. P. Sed & si quis dixerit, Si soluendo est hereditas, adeo hereditatem, nulla aditio est, l. cum qui duobus, 51. §. si. eo. ¶ Porro tamen qui metu coactus adire hereditatem, siue liber sit, heres non fit, siue seruus sit, heredes dominum non facit, *l. qui in aliena, 6. §. si. eo.* Et si metu compulsus adit, potest contra aditionem petere restitutionem, & abstinendi facultatem, *l. si metus causa, eo. l. fin. un. leg. C. l. nec emere, C. l. 3. §. in iure, de bon. poss. P. l. si mulier, §. si metus, in 2. quod met. cau. in P.* excepto herede grauato de restituenda hereditate, qui velit nolit, & adire sine periculo tamen suo, & restituere cogitur a iudice, *l. cum aliquis, 21. C. de iure delib. l. qui poterat, & l. nam quod, §. qui compulsus, l. l. a quo, §. tempus, in 2. quod met. cau. in P. Quemadmodum & seruus necessarius heres instituitur, §. 1. de her. qual. & diff. l. si pupillus, §. filia, de vulg. l. si de nec. ser. her. insti. C. ¶ Aditio tamen potest fieri & sine iudice, & coram eo pro tribunali, quamuis bonorum possessio, quae datur causa cognita, non nisi pro tribunali detur, *l. 3. §. si causa, de bon. poss. P.* vel hodie coram quocunque iudice, *l. si qui adit, ad bono. poss. poss. C.* Fit tamen aditio solum post delatam hereditatem, non ante, *l. quando instituitur, 68. de acq. her. l. puberem, 12. de iure del. C. ¶ Delata tamen hereditas dicitur, quam quis possit ad eundem coniequi, *l. delata, 15. de verb. sig. P.* vt si is solus vocetur, post alios, prioribus vel repudiatis, vel aliter suam ius amittentibus, *§. cum igitur, de bon. poss. apud Iustm. l. si duo, 38. & l. si quis heres, 71. de acq. her. l. 1. & 2. C. de success. edic.* Quandiū autem testamentum adiri potest hereditas, tandiū ab intestato non deferretur, *l. quando iur. P. l. quando potest, 39. in plurimum, 69. de acq. her. l. 1. l. i. tab. test. nul. ex tab. P. l. antequam, com. de suc. C. cum sim.* Quae pendente causa falsi testamenti, ab intestato non aditur, si dubitatur de testamento, *l. nec is qui non valere, 17. de acq. her. alter contra, l. cum quidam, 30. eod. nisi falsum commissum ab alio, quam herede dicatur, l. cum falsum, 46. eo. l. i. de bon. poss. l. i. tab. lib. 6. C. tit. 11. Idipsum statuendum de controuersia, quae circa validitatem testamenti agitur, vel ex capite rerum, vel testatoris, vel heredum, vt quandiū rumpi testamentum, & contra tabulas bonorum possessio peti potest, non adeatur ex testamento hereditas, *l. 2. eo. P. l. venire praesertito, 83. de acq. her. P.* ¶ Ex tamen testamento etiam, aditiones seruantur ordines: vt coheredi non deferatur portio coheredis adeunda, prius quam ipse repudiauerit coheres, *l. cum hereditate, 5. §. de her. inst. P.* Primoque, deferretur institutis hereditas, & illis non aduentibus, substitutis, *l. 2. §. deferretur, de bon. poss. l. i. §. de her. insti. P. l. quando instituitur, eod. l. i. de ed. D. Adria. toll. C. coniuugis, & alius suo ordine, l. vnic. §. cum autem, C. de cad. toll. Auth. hoc amplius, C. de fideicom.* Ab intestato quoque; proximionibus adeundi vt succedendi datur licentia: primo suis, hisque vel repudiantibus vel non existentibus, legitimis, *l. 2. vnde leg. P.* iuxta ordinem edicti liberorum, legitimorum cognatorum, viri & vxoris, *l. i. si tab. test. nulla exst. P. & l. eod. d. ea, quae in successione ab intestato docuimus antea.****

¶ Potest tamen aditio fieri quocunque tempore, feriato & non feriato: quia fori contentiosi non est, sed voluntatis, & sine strepitu iudicii fit a viuentis & sub finem vitae. Quia & disponendo seu testando de hereditate sibi delata, eam agnouisse videtur, *l. si quis, de iure del. C.* dummodo praescriptum non fuerit contra eum ius adeundi 30. annorum spatium, vel alio modo, vt supra docuimus hoc libro c. 2. & docet Azo in tituli summa, de iure delib. C. Gui. Pap. decif. 332. licet, & ibi interp. potissimum Bal. verf. tertio quero, de iure delib. C. gl. in l. cum antiquioribus, in ver. beneficio, eor. tit. Melius gl. in l. 3. & l. quandiū, in 3. de acq. her. l. fin. in fin. & ibi gl. ad verb. ex vna parte, de ed. D. Adri. toll.

¶ Ceterum tamen eius est aditio, qui certus est de suo statu & conditione, & suo nomine non alieno adeat. At in eo qui dubitat, an filiusfam. an paterfam. sit, dum adit & errat, *l. qui in aliena, 6. §. si is qui, de acq. her. in seruo qui dubitabat relictam sibi libertatem, l. qui putabat, §. qui bona, & §. si. eo.* & in eo qui se falso pupillum existimauit, *l. qui se pupillum, 95. l. si is ad quem, & l. cum qui duobus, eo. P.* iura distinguunt. Item certus esse debet, & se heredem esse, nec alio praeuenti, & pro qua parte sit aditurus, & num sit necessarius vel extraneus, vt ex natura cuiusque successiois rite adire possit, & substituatur aditio, *l. is qui putat, & l. §. eo.*

